

Kedves Kertbarátnők, tisztelt Kertbarátok!

2024. évi 2. felhívás

A megszokotthoz képest kb. egy hónappal előrébb jár az időjárásunk. Langyos meleget és folyamatos nedvességet jeleznek a meteorológusok. Ez kedvezni fog a virágfertőző monília és a tafrina fertőzésének.

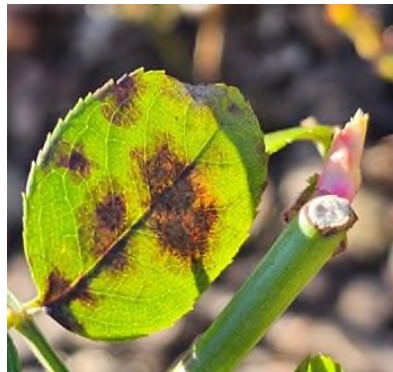
► Épp hogy csak elmostuk a permetezőgépet a lemosás után, máris készülhetünk a kajszi, majd a meggy és a cseresznye virágfertőző monília elleni permetezésére. Remélem, hogy el tudták végezni a csonthéjasokon a rezes vagy a rezes-olajos lemosást! Sajnos csupán ezzel a kezeléssel nem lehet kivédeni a virágzásban támadó moníliát. **Javaslom, hogy végezzék el a megelőző (preventív) permetezést a virágzó kajszifákon.** A 2. felhívás mellékletében részletesen írok a védekezés technológiájáról, felsorolom a kajszinál és a meggynél engedélyezett gombaölőket.

► Megjelent a növényvédősök „szent könyve” a 2024. évi **Engedélyezett növényvédő szerek jegyzéke** és a külön kötetként is megvásárolható a **Termésnövelő anyagok jegyzéke**. Ezekben tájékozódhatnak a készítményekről, a névváltozataikról, a felhasználásukról, és a védőeszközökről. A 769. oldalon az egyszerű anyagok felhasználásról olvashatnak. (A Mospilan 20 SG véletlenül II. - és külön oldalon III. kategóriásként is szerepel. Március végéig még III. kategóriásként vásárolható, utána sajnos II. kategóriás lesz.)

► A baloldali fénykép tavaly szeptember 5-én készült a NÉBIH Tordasi Növényfajta Kísérleti Állomásán, a metszési bemutatójukon. Minden megmetszett őszibarack után **fertőtlenítették az ollókat**. Veszélyes vírust, baktériumot és gombát is át lehet vinni az eszközökkel az egyik növényről a másikra. Az egyszerű anyagok közül a vágóeszközök fertőtlenítésére, tisztogatására az 50 ml 8 %-os ecet / 1 liter víz keveréket ajánlják.

► „Gombásan” indul az idei év, mert nem volt olyan hideg a tél ami gyérítette volna az áttelelő gombaképleteket. A február 21-én fotózott rózsán fennmaradtak a tavalyi beteg levelek és már kibújtak a fogékony friss levélkéik is. Még össze lehet gereblyézni az őszi lombot a tövek alól, mert innen is fertőzhet a **rózsa csillagrozsdája** (diplokarponos levélfoltossága). Teljes lombhullással járhat a gomba fertőzése. A mulcsból nehéz kiszedni a beteg leveleket, ezekben az ágyásokban még indokoltabb lehet a permetezés. A **szamóca** zöld leveleit is megtalálhatják a kórokozó gombák, talán leggyakrabban a mikoszferellás levélfoltosság tünetével találkozhatunk. Mindkét növényre találnak néhány réztartalmú és néhány felszívódó gombaölőt is az engedélyezettek között. A rózsára pl. az Amistart, a szamócára pl. a Tazer 250 SC-t, a Topas 100 EC-t, a Signum WG-t és egy hasznos gombát tartalmazó „bioszert”, a Polyversumot. (Tavaly ősztől a Topas 100 EC is a II. kategóriás lett, csak engedéllyel, az ún. „zöldkönyvvel” vásárolható.)

► A fővárosban [április 22-én indítunk egy „zöldkönyves” tanfolyamot](#), a Varga Márton kertészeti iskolában. A képzés: 80 tanóra „tisztá növényvédelem” kiváló tanároktól, ideális helyszínen és nem utolsó sorban, aki elvégzi, továbbra is vásárolhatja többek között a Mospilant és a Topast is. Valószínűleg egyre több készítmény kerül át a II. kategóriába.

Budapest, 2024. február 16.

Üdvözlettel: Zsigó György, NMNK

A [Hermes ÁFÉSZ](#) üzleteiben a megemlített engedélyezett növényvédő szereket is megvásárolhatják és növényvédelmi szaktanácsot is kaphatnak!

Tavaly pontosan két héttel ezelőtt írtam a virágzó kajsziról. Az idén nem várhatok tovább, **az ország minden pontján beindult a kajszi virágzása.**

► Sürgősen írnom kell a **virágfertőző moniliáról**, ami a meggyénél de a kajsziban is komoly károkat okozhat. Most is a [meteorológiai előrejelzéssel](#) kezdem, mert az időjárás meghatározhatja a fertőzés nagyságát. Március közepéig, csapadékos, enyhe tavaszias napokat jósolnak, ami ideális a monília terjedésének. Egy esetleges lehülés esetén a virágzás elhúzódhat, ekkor hosszabban ki lesznek tárva a szirmok a monília gombáinak. Javasolom, hogy végezzék el a virágfertőző monília elleni megelőző (preventív) permetezést a fehéren virágzó kajszifákon. A még csak pirosbimbós fákön is érdemes védekezni, mert ekkor is támadhat a kórokozó gomba. Tehát bármelyik virágalkotórészen keresztül bejuthat a virágba és onnan a vesszőkbe is. Elviheti az egész termést, később pedig a fa kiszáradását is okozhatja.

► **Nemsokára a meggyfák is virágba borulnak.** Folyamatosan bontja a szirmaikat, hosszabban virágzik, nehezebb helyzetben van. Ez is kedvez a moniliának, mert hosszabb ideig talál fertőzésre alkalmas virágrészt. „Elvitte a möggyet a köd”-mondták ezt a régi kertészek Szeged környékén. Majd meglátjuk, hogy mennyi esőt kapunk és hogy az a léghőmérséklet függvényében milyen gyorsan szárad fel, meddig párolog a talajból? Hajnali köd vagy pára után néhány óra alatt megtörténhet a fertőzés... A megpattant meggyrügyeken keresztül is bejuthat a bimbókba a kórokozó. Ezért az ültetvényekben, a folyamatosan nyíló meggyénél megelőzőként már fehér bimbós állapotban védekeznek felszívódó gombaölőkkel, majd a virágzás hosszától és az időjárástól függően ismételnék pl. teljes virágzáskor, szíromhullásban majd közvetlenül terméskötődés után. Az ültetvények 3-4 kezeléssel számolnak évente. Hűvös, párás időjárásnál a kajszinál is indokolt lehet a két permetezés.

► **A házikertekben is csak megelőzéssel védekezhetünk a virágfertőző monília ellen.** Átnéztem a készítmények tavalyi listáját, nincs változás. Most is ezek a III. kategóriás, felszívódó gombaölők engedélyezettek a kajsziban, a cseresznyében, a meggyben és az őszibarackban monília ellen: a hidegben is kiválóan védő Chorus 50 WG, a Topas 100 EC (mely II. kategóriás lett), a Teldor 500 SC, a Switch 62,5 WG (inkább később, a gyümölcsmoniliára ajánlják), a Signum WG és a Kenja, mely cseresznyében, meggyben és kajsziban engedélyezett a moniliás „hajtás és virágszáradás” ellen. Őszibarackban engedélyezett a Prolectus. Jó minőségben, apró cseppképzéssel történjen a kezelés. Teljesen be kell fednünk a rügyeket, virágokat! Permetszereink tapadását, esőállóságát a cseppek szétterülését növelhetjük a tapadásfokozók hozzáadásával. Több biostimuláló készítménynél leírták a moniliák elleni mellékhatást. A növény ellenálló képességét növelik, és ezzel segítenek minket a küzdelemben. A beporzók segítik a megtermékenyülést, ki lehet helyezni a rovarhoteleket.

A kísérletező kedvű kertbarátoknak ajánlok két növényvédő szer mentes megoldást. Rasztk Viktória az *Ökokertek növényvédelme* könyvében írja: „virágzás alatt zsurló-vízüveg oldatot használjunk”. Az egyszerű anyagok közül őszibarackban és cseresznyében a [csalán kivonata](#) engedélyezett többek között a moniliás virágfertőzés ellen is. Kérem próbálják ki ezeket az alternatív megoldásokat. Örölnék a visszajelzéseiknek! Megosztanám a többi kertbaráttal.

Az biztos, hogy a fertőzött vesszőkön, múmiákon áttelelő gombatelepeken felélednek és lefűződnek a fertőző spórák (konídiumok) és ezek a saját fámról indítják a fertőzést. Ha szüretkor nem szedték le a beteg terméseket is, most még talán pótolhatják ezt.

Amennyiben mégis megtörtént a fertőzés, azt már a szíromleveleken, a bibén vagy a porzókön is láthatjuk, apró, barna foltok alakjában. A szíromlevelek petyhüdtek. A kajszivirágok tövéénél apró mézgcseppek is megjelenhetnek. Később az egész virág elbarnul, nagy részük elszáradva a fán marad. Ez a meggyénél különösen feltűnő. Ekkor már a vessző belsejében terjed a kórokozó. A vesszők elszáradása gyakran megáll, nem folytatódik a vázágak és a törzs felé, de a szakirodalom a teljes fapusztulást sem zárja ki. **A gyors metszés segíthet!** A fertőzött rész alatt 20-30 cm-rel kell levágni a száradás tüneteit mutató vesszőt, ágat. A cseresznye, az őszibarack, a mandula, egyes szilva fajták és számos dísznövény is károsodhat a virágfertőző moniliától.

► **Sajnos még a fagyokra is számítanunk kell.** A talajból kisugárzó hideg ellen a nagyüzemek úgy-ahogy még tudnak védekezni, de a profiknál bevált füstölés, a ködgyertyák, a légkeverő ventilátorok, a koronára irányuló mikroöntözés a házikertekben nem alkalmazható. Az északról-keletről beáramló fagyos levegő hatását (ez a szállított fagy) pedig az ültetvényekben sem tudják kivédeni. Most két dolgot tehetünk. Egyrészt, valamely virágzsavát is engedélyezett amionsavat vagy huminsavat, bórt és borostyánkősavat, cinket tartalmazó készítményt is adagolunk a permetlébe. Ezek a vesszőkön át is felszívódhatnak és segítik a terméskötődést, védenek a későbbi fagyok ellen. Másrészt bizakodhatunk abban, hogy „megússzuk” a fagyot, érdemes volt megvédeni a virágokat és lesz újra baracklekvárunk, barackpálinkák. Szerintem végezzék el a permetezést!